

W 1980 roku praktycznie wszystkie przemysły zachodnie, ale również i z naszego regionu – jedynie poza Polską i Rumunią – wytwarzały już kable elektroenergetyczne w polietylenie usieciowanym.

Kable telekomunikacyjne

Reprezentowały w 1980 roku wysoki poziom techniczny, najwyższy spośród krajów naszego regionu. Mankamentem jednak był fakt, że Zakład Kabli Telekomunikacyjnych w Ożarowie Mazowieckim został zaprojektowany do produkcji kabli jedynie w systemie czwórkowym i według norm francuskich, odpowiadających normom polskim. Sytuacja ta ograniczała możliwość dostosowywania oferty eksportowej do wymagań wielu odbiorców zagranicznych, zgłaszających zapotrzebowanie na kable wg norm brytyjskich, niemieckich i amerykańskich. Do ich produkcji konieczne było odpowiednie wyposażenie technologiczne.

W zakresie kabli telekomunikacyjnych świat miał już znaczące osiągnięcia, jeśli chodzi o kable światłowodowe. Przodowały w nich: USA, Japonia, W. Brytania, Francja i RFN. W Polsce prace badawczo-rozwojowe nad kablami światłowodowymi rozpoczęto w tym samym okresie a w niektórych przypadkach wcześniej niż w krajach przodujących w tym zakresie i niezależnie od osiągniętych bardzo dobrych wyników, z uwagi na brak środków na rozwój produkcji i w tym zakresie pozostaliśmy w tyle (opisane w rozdziale 3.4).

Powyższe oceny w niczym nie zaprzeczają znacznym osiągnięciom technicznym i produkcyjnym polskiego przemysłu kablowego i jego zaplecza technicznego. Uzmysławiają natomiast – jak ogromne stanęły przed poszczególnymi fabrykami i całym przemysłem kablowym zadania w momencie podjęcia procesu reform usamodzielniających stopniowo przedsiębiorstwa, pozbawione dopływu środków na rozwój, zmuszone do samofinansowania swojej działalności nie tylko produkcyjnej, ale również inwestycyjnej i badawczo-rozwojowej. Nie mówiąc już o tym, jakie problemy stwarzał polskiemu przemysłowi kablowemu jego poziom techniczny gdy zaczęto wprowadzać gospodarkę wolnorynkową, ze wszystkimi jej zaletami ale i wymogami konkurencyjności ekonomicznej i technicznej.

Zanim jednak nadeszły czasy takiej konfrontacji przyszło polskiemu przemysłowi kablowemu znaleźć się w niezwykle trudnej sytuacji na początku lat osiemdziesiątych. Rozwój rzadko której branży przemysłowej w Polsce doznał wówczas tak głębokiego załamania, jak rozwój przemysłu kablowego. Nie wynikało to z technicznych możliwości przemysłu kablowego ale z załamania popytu innych branż, dla których wyroby kablowe były dostarczane.

3.4

Przemysł kablowy lat osiemdziesiątych do 1992 roku

W roku 1980 zdolności produkcyjne przemysłu kablowego wykorzystane były do maksimum we wszystkich asortymentach wyrobów, z wyjątkiem kabli telekomunikacyjnych, których produkcja stanowiła 63% zdolności – wobec wspomnianej już sytuacji załamania programu telefonizacji kraju.

Optymalne wykorzystanie zdolności produkcyjnych przemysłu kablowego w 1980 roku było możliwe przy zapewnieniu dostaw podstawowych surowców i materiałów w następujących ilościach: miedzi – 124,9 tys. ton, aluminium – 42,0 tys. ton, polwinitów – 44,5 tys. ton oraz przy zatrudnieniu 11 500 pracowników.

Drastyczne ograniczenie zaopatrzenia surowcowo-materiałowego przemysłu kablowego w latach 1981–1982 ilustrują dane z tabeli 3.11.

TABELA 3.11 Zaopatrzenie surowcowe przemysłu kablowego w latach 1981–1982

(w tys. ton)	1980	1981	1982	1982/1980 (%)
– miedź	124,9	91,8	85,9	68,8
– aluminium	42,0	19,8	24,4	58,1
– ołów	16,6	8,3	8,7	52,4
– polwinity	44,5	29,6	22,1	49,7
– polietylen	7,2	4,1	3,7	51,4
– kauczuki	5,0	3,0	3,0	60,0
– lakiery elektroizolacyjne	2,7	1,8	1,5	55,6

Poziom dostaw, centralnie w większości rozdzielanych surowców i materiałów – bezpośrednio wpłynął na wielkość produkcji kabli i przewodów, która w analizowanych latach wyniosła, jak podano w tabeli 3.12.

TABELA 3.12 Poziom produkcji przemysłu kablowego w latach 1981–1982

	1979	1980	1981	1982
Produkcja kabli i przewodów – tys. ton	279,3	258,7	179,9	162,4
1979 = 100	100,0	92,6	64,4	58,1

Tak gwałtownego spadku produkcji, jaki nastąpił w latach 1981–1982 w przemyśle kablowym wskutek niedostatecznego zaopatrzenia w surowce i materiały – nie odnotowała żadna inna branża przemysłu elektromaszynowego.

Miało to jeszcze wówczas inne konsekwencje. Zmniejszenie zaopatrzenia surowcowo-materiałowego spowodowało zmniejszenie zatrudnienia w przemyśle kablowym z 11 500 w 1980 roku do 9 100 pracowników w 1982 roku. Niedostateczne zatrudnienie – przy ówczesnym poziomie techniki kablowej – stało się wtórnym czynnikiem ograniczającym możliwości produkcyjne przemysłu kablowego na początku lat osiemdziesiątych.

Okres ten to równocześnie czas kolejnej, głębokiej reorganizacji całego polskiego przemysłu, w tym przemysłu kablowego. Ledwo Zjednoczenie Przemysłu Kablowego – reaktywowane w 1978 roku – zdołało skupić wszystkie kablownie (Śląska Fabryka Kabli w Czechowicach-Dziedzicach i Fabryka Przewodów Nawojowych w Legnicy wróciły do Zjednoczenia dopiero na początku 1981 roku), a już z końcem czerwca 1982 roku uległo likwidacji.

W maju 1982 roku 11 przedsiębiorstw przemysłu kablowego utworzyło tzw. Grupę Założycielską przyszłego Zrzeszenia Przedsiębiorstw Przemysłu Kablowego. Na podstawie stosownej umowy, zawartej w dniu 17 czerwca 1982 roku i zatwierdzonej przez Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego – dnia 30 czerwca 1982 roku powstało dobrowolne Zrzeszenie Przedsiębiorstw Przemysłu Kablowego.

Z Grupy Założycielskiej, z uwagi na brak zdolności prawnej (sic!) do zawarcia takiej umowy, do Zrzeszenia nie wszedł Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Kablowego ENERGOKABEL, który nie miał wówczas statusu przedsiębiorstwa państwowego. Na swego rodzaju „prawach członka stowarzyszonego” zapewniono jednak aktywną współpracę OBR ENERGOKABEL w pracach Zrzeszenia, którego nie można było pozbawić tak znaczącej badawczo-rozwojowej jednostki zaplecza technicznego.

W momencie likwidowania Zjednoczenia Przemysłu Kablowego, zatrudnieni w nim specjaliści utworzyli nowe przedsiębiorstwo, które weszło w skład Zrzeszenia – Przedsiębiorstwo Techniczno-Usługowe Przemysłu Kablowego TECHNOKABEL.

Tak więc, od początku utworzenia, w skład Zrzeszenia Przedsiębiorstw Przemysłu Kablowego weszły:

- Krakowska Fabryka Kabli i Maszyn Kablowych (w której struktury włączony znów został Zakład Maszyn Kablowych, uprzednio jednostka samodzielna),
- Bydgoska Fabryka Kabli,
- Fabryka Kabli Ożarów
- Fabryka Przewodów Energetycznych w Będzinie
- Śląska Fabryka Kabli w Czechowicach-Dziedzicach,
- Fabryka Przewodów Nawojowych w Legnicy,
- Fabryka Kabli Załom w Szczecinie,
- Biuro Sprzedaży Kabli i Przewodów CENTROKABEL w Bytomiu,
- Biuro Studiów i Projektów BIPROKABEL w Bydgoszczy,

– Przedsiębiorstwo Techniczno-Usługowe Przemysłu Kablowego TECHNOKABEL w Warszawie.

Od września 1982 roku do Zrzeszenia przystąpiły również Zakłady Urządzeń Technologicznych w Człuchowie (w międzyczasie odłączone zostały one od Fabryki Kabli Załom i przekształcone w samodzielne przedsiębiorstwo).

Następnie przystąpiły do Zrzeszenia:

- w 1984 roku Zakład Urządzeń Elektrycznych ZELTECH w Łodzi,
- w 1985 roku Spółdzielnia Inwalidów TEXSIM w Miliczu, wytwarzająca niektóre typy przewodów elektrycznych, i w tej części zaliczana do branży kablowej.

Organizacyjnie, organem stanowiącym Zrzeszenia Przedsiębiorstw Przemysłu Kablowego była Rada Zrzeszenia, składająca się z dyrektorów naczelnych przedsiębiorstw wchodzących w skład Zrzeszenia. Organami pomocniczymi były: Komitet Techniczny, Komitet Ekonomiczny i Komitet d/s Eksportu. Działy również w Zrzeszeniu tzw. zespoły problemowe, na przykład Zespół d/s Metali, Zespół Ekonomiczno-Finansowy, Zespół d/s Socjalnych. W pracach Zrzeszenia zapewniony miały udział Rady Pracownicze zrzeszonych przedsiębiorstw.

Pierwszym Przewodniczącym Rady Zrzeszenia został Władysław Więckowski (1982–1984) – dyrektor naczelny PTUPK TECHNOKABEL, drugim Tadeusz Polok – dyrektor naczelny Śląskiej Fabryki Kabli.

Przez cały okres istnienia Zrzeszenia – przewodniczącym Komitetu Technicznego był Marian Germata.

Statutowym organem wykonawczym Zrzeszenia Przedsiębiorstw Przemysłu Kablowego był Dyrektor Zrzeszenia, mający do pomocy Biuro Zrzeszenia, zatrudniające 8–11 pracowników w okresie swego istnienia. Dyrektor Zrzeszenia wyłoniony został w drodze konkursu. Został nim Edward Malinowski, który na stanowisku Dyrektora Zrzeszenia pozostał przez cały okres jego istnienia – to jest do 1989 roku.

Były organizowane systematycznie spotkania integracyjne organów Zrzeszenia z udziałem Rad Pracowniczych zrzeszonych przedsiębiorstw, na których omawiano bieżące i perspektywiczne problemy zrzeszenia, a także organizowano seminaria techniczne połączone ze zwiedzaniem przedsiębiorstwa organizującego spotkanie. Integracji kierownictwa zakładów sprzyjały też koleżeńskie spotkania towarzyskie.

Likwidacja zjednoczeń przemysłowych i powoływanie w ich miejsce obligatoryjnych oraz dobrowolnych zrzeszeń przedsiębiorstw – było w 1982 roku jednym z elementów „Wielkiej Reformy”. Reformę przeprowadzać zaczęto z jednej strony pod naciskiem sił społecznych (zwłaszcza „Solidarności”), a z drugiej dla uzyskania legitymacji rządów sprawowanych pod działaniem praw stanu wojennego, wprowadzonego w Polsce z dniem 13 grudnia 1981 roku.

Oprócz powyższego, do instrumentów sterowania gospodarką oraz pewnego usamodzielnienia przedsiębiorstw (w ramach wspomnianej reformy) zaliczały się:

Ryc. 3.6. Grupa kablowców na spotkaniu w jednej z fabryk

Ryc. 3.7. Spotkanie towarzyskie kablowców

– tak zwana zasada „trzech S”, to jest oparcie działalności przedsiębiorstw na zasadach Samodzielności, Samorządności i Samofinansowania;

– zwiększenie w kierowaniu gospodarką – w ramach planu – narzędzi ekonomicznych, wśród których wyróżniano narzędzia bezpośrednie (umowy zawierane z różnymi podmiotami gospodarczymi, koncesje i licencje, gwarancje kredytowe itp.) oraz pośrednie (ceny i marże, cła i podatki, systemy subwencji, zasady tworzenia funduszy przedsiębiorstw, regulowanie dochodów i płac indywidualnych, normy efektywności zasobów, w tym opodatkowanie czynników produkcji, oprocentowanie kredytów bankowych i kursy walut).

Przekładając powyższe na język praktyczny, w przypadku przedsiębiorstw przemysłowych:

– nastąpiło wyraźne ograniczenie wpływu na ich działalność bezpośrednich ustaleń planu centralnego, czyli usamodzielnienie funkcji planowania w ramach ustalonych przez prawo,

– samorządność w myśl reformy polegała na udziale załogi w zarządzaniu przedsiębiorstwem,

– samofinansowanie oznaczało pokrywanie przez przedsiębiorstwa własnych wydatków z własnych dochodów.

Jeśli chodzi o przemysł kablowy, to w ramach reformy – do wspomnianego Zrzeszenia Przedsiębiorstw Przemysłu Kablowego, a konkretnie do Rady Zrzeszenia weszli przedstawiciele załóg przedsiębiorstw. Praktycznie we wszystkich przypadkach Przewodniczący Rad Pracowniczych z równoprawnym głosem z Dyrektorami Przedsiębiorstw.

Samorządy (rady pracownicze i ogół pracowników) uzyskały w przedsiębiorstwach państwowych znaczne uprawnienia. Do ich kompetencji należało w szczególności: uchwalanie statutów przedsiębiorstw, decyzje o podziale zysku, uchwalanie planów wieloletnich i prawo do wyrażania opinii we wszystkich sprawach dotyczących przedsiębiorstw. Tu wymienić trzeba takie szczególne uprawnienia rad pracowniczych, jak:

– uchwalanie oraz zmiana planu rocznego przedsiębiorstwa,

– zatwierdzanie bilansu z rocznej działalności,

– podejmowanie uchwał w sprawie inwestycji,

– wyrażanie zgody na zawarcie umowy o utworzeniu przedsiębiorstwa wspólnego lub mieszanego.

Samorząd pracowniczy mógł prawnie wstrzymać praktycznie każdą decyzję dyrektora przedsiębiorstwa, a z czasem uzyskał też prawne możliwości podejmowania decyzji personalnych: powoływania i odwoływania dyrektora przedsiębiorstwa.

W praktyce znacznemu ograniczeniu uległa możliwość elastycznego zarządzania przedsiębiorstwem przez jego dyrektora w działalności operatywnej, a w dalszej przyszłości ograniczona została też możliwość przekształcania przedsiębiorstw w różnego rodzaju spółki (akcyjne i z ograniczoną odpowiedzialnością).

U podłoża przewlekającego się w wielu przypadkach procesu przekształceń własnościowych w polskim przemyśle kablowym legły te właśnie uprawnienia.

Wystąpią także przypadki decyzji o charakterze personalnym, niekorzystnie odbijające się w konsekwencji na działalności przedsiębiorstw.

Spośród innych uregulowań ówczesnej reformy gospodarczej warto ponadto przypomnieć nowe zasady ustalania cen towarów i usług, wprowadzenie instytucji zamówień rządowych na materiały i wyroby, ustalenia dotyczące bilansowania i rozdzielnictwa w zakresie surowców, materiałów i wyrobów, wprowadzenie pojęcia „zdolności kredytowej” oraz zasady przeprowadzania przetargów walutowych, a także o „upadłości przedsiębiorstwa”.

Wszystkie kable i przewody objęte zostały cenami regulowanymi. Obok nich funkcjonowały ceny urzędowe oraz umowne. Ceny regulowane były jakby formą pośrednią.

Ceny regulowane oparte były na formule kosztowej, to jest ustalano ją w oparciu o koszty własne producenta (uzasadnione), niezbędny zysk itp. W przypadku wyrobów kablowych formuła ta była niekorzystna, gdyż zezwalała na obliczanie narzutu zysku wg określonej stawki procentowej od kosztu przerobu. Jak wiadomo koszty przerobu nie są w przemyśle kablowym wysokie (około 80% stanowią średnio rzecz biorąc koszty materialne, w tym głównie bardzo drogie surowce – miedź i aluminium). Zalimitowanie wysokości zysku na poziomie początkowo 8% a potem 10% kosztów przerobu na długie lata wpłynęło na bardzo niską rentowność produkcji i tym samym możliwości rozwoju (ograniczone środki na samofinansowanie inwestycji i innych tego rodzaju przedsięwzięć). Cenniki na poszczególne rodzaje wyrobów kablowych opracowywane były przez specjalny zespół złożony z przedstawicieli wszystkich fabryk kablowych, funkcjonujący w ramach Zrzeszenia Przedsiębiorstw Przemysłu Kablowego. Były one kilka razy do roku aktualizowane i każdorazowo zatwierdzane przez Państwową Komisję Cen działającą w ramach Ministerstwa Finansów.

Kolejne novum w systemie zarządzania gospodarką stanowiły zamówienia rządowe. Były one w praktyce gospodarczej Polski Ludowej formą centralnego sterowania produkcją, zobowiązującą przedsiębiorstwa do dotrzymania określonych dostaw i zakazującą tym samym samodzielnej sprzedaży określonych wyrobów czy materiałów. Chodziło tu przede wszystkim o towary wyraźnie deficytowe, których niedobory pogłębiły się drastycznie w wyniku kryzysu gospodarczego wywołanego m.in. wprowadzeniem stanu wojennego. W przypadku przemysłu kablowego za takie wyroby uznano kable okrętowe (poziom ich produkcji w 1983 roku ustalono w wysokości 7,6 tys.km) oraz kable i przewody dla górnictwa (limit = 5,0 tys. km). Przedsiębiorstwa realizujące zamówienia rządowe korzystać miały z gwarantowanego zaopatrzenia w niezbędne deficytowe materiały i surowce oraz środki dewizowe na ewentualny ich import. Zamówieniami rządowymi objęto więc w przemyśle kablowym nieznaczną tyl-

ko zakres produkowanych wyrobów i nie wiązało się to ze znaczniejszymi dla przemysłu preferencjami.

W połowie lat osiemdziesiątych instytucją zamówień rządowych objęto ponadto przedsięwzięcia z zakresu rozwoju nauki i techniki. W przemyśle kablowym tego rodzaju przedsięwzięcia zrealizowały: Przedsiębiorstwo Techniczno-Usługowe Przemysłu Kablowego TECHNOKABEL, które uzyskało dofinansowanie budowy nowego zakładu produkcji przewodów słabo-prądowych, oraz Krakowska Fabryka Kabli i Maszyn Kablowych na realizację przedsięwzięcia związanego z zakupem i zainstalowaniem nowoczesnej linii do wytłaczania powłok ołowianych kabli elektroenergetycznych.

Brak własnych środków na inwestycje, rozwój i badania starał się przemysł kablowy rekompensować pozyskiwaniem ich z innej jeszcze formy centralnego wspomaganiania, a mianowicie w ramach tzw. programów rządowych i problemów węzłowych. Dotyczyło to następujących programów: – „Optymalne wykorzystanie zasobów i rozwój produkcji wyrobów z miedzi i jej stopów”; – „Rozwój energetyki”; – „Rozwój podzespołów i urządzeń elektrotechnicznych”. W połowie lat osiemdziesiątych uzyskiwano z tych źródeł po około 150 mln zł rocznie.

Jeśli chodzi o organizację zbytu wyrobów kablowych – reforma ówczesna wprowadziła zasadę tzw. obowiązkowego pośrednictwa w ich obrocie. Objęto tą zasadą wszystkie kable i przewody i „uprawniono” do obrotu nimi Biuro Sprzedaży Kabli i Przewodów Centrokabel. Dodatkowo jeszcze ustalono objęcie centralnym bilansowaniem: kabli elektroenergetycznych – których bilans zatwierdzała Rada Ministrów (sic!) oraz przewodów gołych aluminiowych i aluminiowo-stalowych napowietrznych – których bilanse zatwierdzał Minister Gospodarki Materiałowej.

Takim to sposobem „Wielka Reforma” cofnęła w wielu przypadkach zasady funkcjonowania gospodarki do poziomu z lat pięćdziesiątych. Nie było to dobrą bazą dla mających nastąpić w kilka lat później zasadniczych reform ustrojowych.

W dwóch wszakże przypadkach reforma ta wprowadziła pojęcia i uregulowania, które okazały się przydatnymi w latach późniejszych, a mianowicie, określone zostały podstawowe kanony postępowania upadłościowego przedsiębiorstw państwowych, które podzielono na trzy fazy:

- opracowanie i próba zrealizowania programu uzdrowienia przedsiębiorstwa;
- ustanawianie zarządu komisarycznego i przejmowanie w ten sposób odpowiedzialności za wyniki przez organ założycielski;
- wyznaczanie wreszcie syndyka upadłości,

Umożliwiono tworzenie „spółek w handlu zagranicznym”, dla zabezpieczenia w ten sposób warunków koniecznych do łączenia poczynań producentów i handlowców (przedsiębiorstw przemysłowych i central handlu zagranicznego). Dzięki tym uregulowaniom zawiązała się – po raz pierwszy po wielu latach, rzeczywista współpraca między PTHZ ELEKTRIM i kablowniami polskimi. Był

to „pierwszy krok” w kierunku późniejszego kapitałowego zaangażowania się PTHZ ELEKTRIM w największe przedsiębiorstwa przemysłu kablowego – jako inwestora bezpośredniego o znaczeniu strategicznym.

W „Wielkiej Reformie” podjęto też próbę zdefiniowania nowej roli PZPR w gospodarce polskiej. Kierunkowo wyróżniono jej trzy funkcje w tej sferze: strategiczno-koncepcyjną, inspiratorską oraz kontrolną. Wpływanie tej monopartii na gospodarkę w ujęciu przedmiotowym miało wyrażać się głównie w następujących działaniach:

- wyznaczaniu celów strategicznych rozwoju społeczno-gospodarczego
- nakreślaniu głównych kierunków rozwoju gospodarki,
- kontrolowaniu działalności społeczno-gospodarczej,
- mobilizowaniu członków partii i społeczeństwa do urzeczywistniania polityki społeczno-gospodarczej PZPR.

Natomiast wpływanie przez partię na gospodarkę w ujęciu podmiotowym zdefiniowane zostało jako oddziaływanie partii na decyzje organów przedstawicielskich (sejmu, rad narodowych, samorządów załóg) w sprawach planów gospodarczych, oraz kompetencji i zadań organów wykonawczych (rządu, dyrekcji przedsiębiorstw) przez działających w tych organach członków partii.

Są to niemal „in extenso” przytoczone w tej materii ustalenia IX Zjazdu PZPR, który zaaprobował „Kierunki Reformy Gospodarczej” – podkreślając w swych dokumentach ponadto jeszcze jedną formę realizacji przewodniej roli partii: politykę kadrową. Novum w tym przedmiocie miało być „powoływanie na stanowiska osób o najwyższych kwalifikacjach zawodowych, politycznych i moralnych, niezależnie od ich przynależności partyjnej.

Stanowiła więc PZPR na wszystkich szczeblach zarządzania gospodarką polską – realną i największe mającą prerogatywy władzy oraz instytucjonalnie wkomponowaną w cały układ organizację. Zbyt często pomija się to we wszelkich monografiach, traktujących o makro bądź mikro układach gospodarczych. Konieczne to jest jednak dla porównań mających charakter i znaczenie historyczne, gdy chodzi o zmiany systemowe.

W tym kontekście należy też rozpatrywać zmiany, które nastąpiły z początkiem lat osiemdziesiątych na najwyższych (centralnych) szczeblach władzy. Zlikwidowano wówczas Ministerstwo Przemysłu Maszynowego oraz Ministerstwo Przemysłu Maszyn Ciężkich i Rolniczych, w których strukturach organizacyjnych funkcjonowały przedsiębiorstwa przemysłu kablowego. W ich miejsce powołane zostało Ministerstwo Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego. Ustanowiono je organem założycielskim dla wszystkich przedsiębiorstw kablowych w latach osiemdziesiątych.

Pojęcie „organu założycielskiego” było także ówczesną nowością. Organy założycielskie miały sprawować nadzór nad działalnością przedsiębiorstw, to jest kontrolować ją i oceniać, w tym dokonywać oceny pracy dyrektorów przedsiębiorstw.

Organ założycielski „miał prawo władcze wkraczania w sprawy przedsiębiorstwa w przypadkach przewidzianych przepisami ustawowymi”. To znaczy miał prawo nałożyć na przedsiębiorstwo obowiązek wprowadzenia do jego planu określonego zadania lub wyznaczać zadania poza planem. Miał prawo wstrzymywać decyzje dyrektora, zawieszać go w czynnościach itd.

Biorąc pod uwagę te właśnie zadania i uprawnienia nadane wówczas organom założycielskim – oczywistym się staje dlaczego umocowanie otrzymały w tym względzie ministerstwa branżowe. Stanowić to miało później istotny mankament w funkcjonowaniu przedsiębiorstw w okresie przekształceń własnościowych.

W tych nowych uwarunkowaniach przemysł kablowy z wielkim trudem odrabiać zaczął straty i regres rozwojowy początku lat osiemdziesiątych. Do 1985 roku nie udało się jednak osiągnąć poziomu produkcji z roku 1980, nie mówiąc już o 1979, który to rok dał najlepsze rezultaty w ówczesnej historii polskiego przemysłu kablowego.

Produkcja kabli i przewodów oraz osprzętu kablowego i maszyn kablowych kształtowała się w latach 1980–1985 w poszczególnych fabrykach jak podano w tabeli 3.13 – w układzie ilościowym (tony) oraz wartościowym (w cenach bieżących i stałych 1985 roku).

Dane zawarte w przytoczonej wyżej tabelicy potwierdzają fakt drastycznego spadku produkcji we wszystkich kablowniach na początku lat osiemdziesiątych oraz, że do roku 1985 straty nie zostały nadrobione. W okresie tym wzrósł stopień niezaspokojenia potrzeb kraju w szereg ważnych grup wyrobów kablowych, takich jak kable elektroenergetyczne, przewody w gumie, przewody emaliowane.

TABELA 3.13 Produkcja przemysłu kablowego w latach 1980–1985

	1980	1981	1982	1983	1984	1985
Ogółem zakłady zrzeszone w ZPPK						
– tony	26 5600	18 1165	16 3252	192 408	21 6446	23 2404
– mln zł ceny bieżące.	18 766	13 931	25 473	31 880	43 476	54 915
– mln zł ceny 1985	57 240	41 150	38 210	44 317	49 685	54 915
z tego						
Krakowska Fabryka Kabli i Maszyn Kablowych						
– tony	66 771	48 588	44 389	52 270	62 601	64 920
– mln zł ceny bieżące.	4 746	3 582	6 791	8 532	12 384	15 573
– mln zł ceny 1985	1 483	10 672	10 332	12 415	14 126	15 573
Bydgoska Fabryka Kabli – Bydgoszcz						
– tony	42 464	25 218	20 666	24 964	27 510	31 693
– mln zł ceny bieżące.	2 706	1 655	2 899	3 914	5 251	7 584
– mln zł ceny 1985	8 444	5 246	4 471	5 360	6 173	7 584

cd. tab. 3.13

	1980	1981	1982	1983	1984	1985
Kabryka Kabli Ożarów						
– tony	49 088	31 662	28 305	33 670	37 143	39 688
– mln zł ceny bieżące.	3 129	2 248	3 658	4 831	6 612	8 214
– mln zł ceny 1985	8 657	5 984	5 689	6 361	7 310	8 214
Fabryka Przewodów Energetycznych w Będzinie						
– tony	23 977	15 212	14 516	18 821	19 358	17 478
– mln zł ceny bieżące.	1 265	912	1 989	2 746	3 438	3 581
– mln zł ceny 1985	5 108	3 415	3 148	3 970	3 982	3 581
Śląska Fabryka Kabli Czechowice-Dziedzice						
– tony	15 442	12 157	10 003	10 019	10 407	11 387
– mln zł ceny bieżące.	1 598	1 332	1 992	2 029	2 502	3 090
– mln zł ceny 1985	4 260	3 425	2 727	2 759	2 870	3 090
Fabryka Przewodów Nawojowych – Legnica						
– tony	8 935	7 631	6 243	7 144	7 516	7 425
– mln zł ceny bieżące.	873	782	1 250	1 435	1 774	2 096
– mln zł ceny 1985	2 398	2 173	1 782	2 029	2 143	2 096
Fabryka Kabli Załom w Szczecinie						
– tony	58 625	40 271	38 797	45 123	51 234	58 841
– mln zł ceny bieżące.	4 309	3 245	6 507	7 876	10 777	13 892
– mln zł ceny 1985	13 495	9 909	9 687	10 867	12 322	13 892
Zakłady Urządzeń Technologicznych w Człuchowie						
– tony	232	399	295	351	649	937
– mln zł ceny bieżące.	107	153	309	407	634	736
– mln zł ceny 1985	231	281	329	420	644	736
OBR Energokabel w Ożarowie Mazowieckim						
– tony	46	27	38	46	28	35
– mln zł ceny bieżące.	33	22	78	110	104	149
– mln zł ceny 1985	64	45	105	136	115	149
Produkcja kabli i przewodów						
Ogółem zakłady zrzeszone w ZPPK						
– tony	257 729	177 839	162 239	189 939	213 356	230 202
– mln zł ceny bieżące.	18 045	13 381	24 737	30 754	41 808	53 023
– mln zł ceny 1985	54 873	39 860	37 312	42 969	47 932	53 023
z tego:						
Krakowska Fabryka Kabli i Maszyn Kablowych						
– tony	65 787	47 807	43 879	51 768	62 100	64 421
– mln zł ceny bieżące.	4 479	3 304	6 486	8 182	11 817	14 744
– mln zł ceny 1985	13 944	10 165	9 934	11 991	13 557	14 744

cd. tab. 3.13

	1980	1981	1982	1983	1984	1985
Bydgoska Fabryka Kabli – Bydgoszcz						
– tony	42 416	25 199	20 652	24 936	27 482	31 655
– mln zł ceny bieżące.	2 665	1 641	2 876	3 871	5 213	7 514
– mln zł ceny 1985	8 338	5 208	4 377	5 301	6 112	7 514
Fabryka Kabli Ożarów						
– tony	49 088	31 662	28 305	33 670	37 143	39 688
– mln zł ceny bieżące.	3 129	2 247	3 655	4 826	6 608	8 213
– mln zł ceny 1985	8 657	5 983	5 686	6 356	7 306	8 213
Fabryka Przewodów Energetycznych w Będzinie						
– tony	17 435	13 144	14 370	17 283	17 356	16 405
– mln zł ceny bieżące.	993	831	1 971	2 532	3 084	3 367
– mln zł ceny 1985	3 779	2 998	3 118	3 662	3 584	3 367
Śląska Fabryka Kabli Czechowice–Dziedzice						
– tony	15 442	12 149	9 993	10 014	10 403	11 386
– mln zł ceny bieżące.	1 596	1 331	1 991	2 028	2 499	3 085
– mln zł ceny 1985	4 257	3 423	2 726	2 758	2 867	3 085
Fabryka Przewodów Nawojowych – Legnica						
– tony	8 935	7 631	6 243	7 144	7 516	7 425
– mln zł ceny bieżące.	873	782	1 250	1 435	1 774	2 096
– mln zł ceny 1985	2 398	2 173	1 782	2 029	2 143	2 096
Fabryka Kabli Załom w Szczecinie						
– tony	58 613	40 240	38 797	45 123	51 234	58 840
– mln zł ceny bieżące.	4 308	3 244	6 507	7 876	10 777	13 892
– mln zł ceny 1985	13 495	9 907	5 687	10 867	12 322	13 892
Zakłady Urządzeń Technologicznych w Człuchowie						
– tony	–	–	–	–	121	381
– mln zł ceny bieżące.	–	–	–	–	34	108
– mln zł ceny 1985	–	–	–	–	38	108
Produkcja maszyn kablowych						
Krakowska Fabryka Kabli i Maszyn Kablowych						
– tony	573	604	357	371	378	428
– mln zł ceny bieżące.	348	285	377	412	625	800
– mln zł ceny 1985	693	567	503	508	643	800
OBR Energokabel– Ożarów Mazowiecki.						
– tony	31	18	37	41	23	28
– mln zł ceny bieżące.	17	12	63	70	72	97
– mln zł ceny 1985	33	23	82	84	79	97

cd. tab. 3.13

	1980	1981	1982	1983	1984	1985
Produkcja osprzętu kablowego						
Bydgoska Fabryka Kabli – Bydgoszcz						
– tony	48	19	14	28	28	38
– mln zł ceny bieżące.	36	12	17	35	26	59
– mln zł ceny 1985	93	31	25	49	49	59
Zakłady Urzędzeń Technologicznych w Człuchowie						
– tony	2	3	20	42	129	144
– mln zł ceny bieżące.	12	32	35	99	206	230
– mln zł ceny 1985	15	41	35	99	206	230
OBR Energokabel – Ożarów Mazowiecki						
– tony	2	2	1	4	4	6
– mln zł ceny bieżące.	8	4	2	11	20	37
– mln zł ceny 1985	11	6	3	15	22	37

Produkcja przemysłowa przedsiębiorstw zrzeszonych w Zrzeszeniu Przedsiębiorstw Przemysłu Kablowego była w 1985 roku mniejsza niż w 1980 roku – wartościowo o 4,1%, z tego w kablach i przewodach o 4,4%, a tonażowo ich produkcja spadła w 1985 roku w porównaniu z rokiem 1980 aż o 10,3% (w stosunku do roku 1979 spadek był jeszcze większy).

Wyniki te wśród poszczególnych zakładów nie były rozłożone równomiernie: dwa największe, to jest Krakowska Fabryka Kabli i Maszyn Kablowych oraz Fabryka Kabli Załom tonażem osiągniętej produkcji w 1985 roku zbliżyły się do wyników z 1980 roku, a wartościowo je przekroczyły. Nastąpiło to przy znacznie mniejszym, szczególnie w kablowni krakowskiej, poziomie zatrudnienia, co wydaje się świadczyć o tkwiących w tym zakresie rezerwach. Znajdzie to potwierdzenie w okresie późniejszym.

W pozostałych zakładach branży wyniki produkcyjne roku 1985 wciąż znacznie odbiegały od osiągniętych w roku 1980, tak tonażowo jak i wartościowo. Ilustrują to wskaźniki w tabeli 3.14.

Spośród wymienionych w tabeli 3.14 zakładów tylko Fabryka Kabli Ożarów zaczęła zbliżać się (wartościowo) do wyników z roku 1980, ale zważyć trzeba, że fabryka ta w 1980 roku wykorzystywała zaledwie 65% swojej zdolności produkcyjnej w zakresie kabli telefonicznych. Sytuacja była więc dramatyczna.

Powodem jej było drastyczne ograniczenie dostaw surowców i materiałów dla przemysłu kablowego. Były to surowce rozdzielane centralnie! W Centrum decydowały się więc losy branży – wbrew deklaracjom zawartym w „Wielkiej Reformie”. W tabeli 3.15 pokazano jak kształtowały się dostawy dla poszczególnych kablowni podstawowych surowców i materiałów w latach 1980–1985.

TABELA 3.14 Dynamika produkcji zakładów kablowych oprócz KFK i FK Załom

Zakłady kablowe	Dynamika produkcji 1985/1980 w %	
	tonażowo	wartościowo
Bydgoska Fabryka Kabli	74,6	89,8
Fabryka Kabli w Ożarowie	80,9	94,9
Fabryka Przewodów Energetycznych w Będzinie	72,9	70,1
Śląska Fabryka Kabli	73,7	72,5
Fabryka Przewodów Nawojowych w Legnicy	83,1	87,4

TABELA 3.15 Dostawy surowców dla przemysłu kablowego w latach 1980–1985:

(w tonach)	1980	1981	1982	1983	1984	1985
Krakowska Fabryka Kabli i Maszyn Kablowych						
– miedź	34 728	25 477	24 154	25 812	32 761	33 166
– aluminium	3 575	2 067	2 489	4 590	4 746	4 054
– ołów	8 356	5 211	4 869	5 258	4 754	4 787
– polwinit	9 276	7 450	5 389	8 012	9 894	9 946
– kauczuki	1 670	1 126	1 166	1 253	1 403	1 316
– polietylen	280	5	527	287	94	93
– lakiery elektroizolacyjne	102	83	79	102	120	130
Bydgoska Fabryka Kabli						
– miedź	11 115	8 041	7 331	7 146	7 500	9 373
– aluminium	12 370	5 946	5 018	6 234	7 231	8 146
– ołów	372	36	89	25	34	30
– wyroby z miedzi	311	140	174	334	318	306
– polietylen	2 855	1 676	1 715	1 423	1 607	1 725
– kauczuki	907	526	512	365	370	323
– polwinit	13 630	8 128	6 104	8 795	9 729	11 040
Fabryka Kabli Ożarów						
– miedź	13 791	10 038	8 916	11 317	12 205	14 031
– aluminium	5 913	2 112	1 656	1 701	2 426	2 695
– ołów	7 668	3 653	3 142	3 630	3 971	4 279
– polietylen	3 718	1 808	2 089	2 279	2 128	2 637
– kauczuki	302	220	178	143	142	113
– polwinit	12 502	4 980	3 871	5 430	6 242	7 063
Fabryka Przewodów Energetycznych w Będzinie						
– miedź	5 282	5 735	5 348	4 947	5 606	4 243
– aluminium	8 413	5 477	6 605	8 910	10 443	7 448

cd. tab. 3.15

(w tonach)	1980	1981	1982	1983	1984	1985
Fabryka Przewodów Nawojowych w Legnicy						
– miedź	13 270	10 894	8 880	8 804	9 354	9 919
– polietylen	100	112	68	72	73	62
– kauczuki	139	17	53	50	50	58
– lakiery elektroizolacyjne,	805	616	538	543	562	560
Śląska Fabryka Kabli						
– miedź	8 443	6 910	6 076	6 921	6 742	6 962
– polwinit	1 356	1 090	710	793	1 216	1 116
– lakiery elektroizolacyjne.	409	356	312	329	349	326
Fabryka Kabli Załom						
– miedź	36 754	27 606	28 100	29 642	33 667	35 565
– aluminium	9 982	4 410	5 284	8 383	8 625	9 813
– polietylen	275	195	118	77	70	84
– kauczuki	2 021	1 710	1 464	1 731	1 887	1 729
– polwinit	8 962	6 211	4 394	6 302	7 914	9 701
– lakiery elektroizolacyjne	1 152	951	803	903	966	1 216
Zakłady ZPPK razem						
– miedź	123 383	94 701	88 811	94 613	107 943	113 438
– aluminium	39 639	20 012	21 052	29 818	33 471	32 156
– ołów	16 600	8 904	8 103	8 914	8 760	9 097
– wyroby z miedzi	445	239	236	415	556	424
– wyroby z aluminium	500	•	285	378	444	403
– polietylen	7 228	3 796	4 544	4 180	4 095	4 695
– kauczuki	5 039	3 599	3 373	3 542	3 852	3 539
– polwinit	48 100	29 342	21 675	30 726	36 553	40 599
– lakiery elektroizolacyjne	2 468	2 006	1 732	1 877	2 009	2 246

Niezależnie od tego, że cała branża kablowa znalazła się w bardzo trudnej sytuacji w zakresie zaopatrzenia w podstawowe surowce i materiały, to dla niektórych zakładów – zwłaszcza mniejszych – była to sytuacja wręcz katastrofalna. Wystarczy porównać poziom zużycia miedzi, aluminium i polwinitów w tych zakładach w latach 1980–1982–1985, aby uzmysłowić sobie tę sytuację (tab. 3.16).

Kryzys w tych przedsiębiorstwach był oczywiście głębszy, trwał dwu– trzykrotnie dłużej i miał fatalne skutki dla procesów rekonstrukcyjnych (i sanacyjnych) w latach następnych. Obarczyć za to winą trzeba nie tylko enigmatyczne „Centrum” przydzielające branży kablowej zbyt mało surowców i materiałów,

TABELA 3.16 Porównanie zużycia surowców w latach 1980–1985

(w % - 1980=100)	1980	1982	1985
Bydgoska Fabryka Kabli			
– miedź	100,0	66,0	84,4
– aluminium	100,0	40,6	65,9
– polwinity	100,0	44,8	81,0
Fabryka Przewodów Nawojowych w Legnicy			
– miedź	100,0	66,9	74,7
– polwinity	100,0	50,8	62,8
– lakiery elektroizolacyjne	100,0	66,8	69,6
Śląska Fabryka Kabli			
– miedź	100,0	72,0	82,5
– polwinity	100,0	52,4	82,3

ale również Zrzeszenie Przedsiębiorstw Przemysłu Kablowego, które dysponując ograniczoną pulą tych surowców i materiałów dystrybuowało je w taki a nie inny sposób. Polityka to była krótkowzroczna i trudno potem było się dziwić, że kablownie, zwłaszcza te średnie i mniejsze, z niechęcią odnosiły się do jakichkolwiek działań integracyjnych w branży kablowej.

Podobnie jak w przypadku przedsiębiorstw – ograniczone dostawy surowców i materiałów spowodowały nie tylko zmniejszenie produkcji kabli i przewodów, ale również zmiany strukturalno-asortymentowe. Przy ograniczonym zaopatrzeniu w metale i materiały izolacyjne uczyniono w zakładach bardzo dużo, by zwiększyć stopień ich przetworzenia, ale i w tym przypadku możliwości „manewru” były nader ograniczone, zwłaszcza brakiem środków na konieczne przystosowywanie do tego rodzaju zamierzeń wyposażenia technologicznego. Pogorszyła się też jakość dostarczanych przemysłowi kablowskiemu materiałów.

Produkcja poszczególnych podstawowych grup kabli i przewodów kształtowała się więc (pod wpływem wspomnianych czynników i w ramach nakreślonych ograniczeń) jak przedstawiono w tabeli 3.17.

Najgłębszy spadek produkcji w 1985 w stosunku do 1980 roku odnotowano w kablach okrętowych – o 24 punkty procentowe, w przewodach nawojowych – o 15 punktów oraz w kablach telefonicznych o 5 punktów. Były też w ramach podstawowych grup asortymentowych wyroby, których produkcja spadła dwu- trzy czy nawet czterokrotnie. Dotyczyło to zwłaszcza przewodów z żyłami aluminiowymi.

Stosunkowo dobre wyniki osiągnął w 1985 roku przemysł kablowski w eksporcie kabli i przewodów do krajów zaliczanych do tzw. II obszaru płatniczego. Przy drastycznym spadku eksportu wyrobów elektrotechnicznych do stre-

TABELA 3.17 Produkcja wyrobów kablowych w latach 1980–1985

		1980	1981	1982	1983	1984	1985
Przewody gołe	tony	58047	40364	45007	47094	54407	59189
Przewody nawojowe	tony	31467	25568	22097	25131	25941	26660
Przewody do układania na stałe	km	529441	337536	254059	299938	316122	543265
Przewody do odbiorników ruchomych	km	98979	86506	79105	86114	96120	108613
Przewody słaboprądowe	km	200893	175249	153690	160716	180926	206784
Kable elektroenergetyczne	km	32665	22033	17457	23643	27178	32044
Kable sygnalizacyjne	km	23378	17477	14289	19354	26421	33296
	km żył	278000	223000	185000	245000	291000	330000
Kable telefoniczne	km	41053	36094	35021	38601	47543	39070
	tys. km żył	2607	2079	1928	2071	2188	2172
Kable okrętowe	km	7769	5016	5093	6139	6748	5906

fy wolnodewizowej – branża kablowa wyeksportowała do tej strefy wyroby o wartości większej niż w 1980 roku. Uzysk dewizowy zwiększył się z 63,0 mln USD w 1980 roku do 68,3 mln USD w 1985 roku, to jest o 8,3%. Łącznie w latach 1981–1985 wyeksportowane zostały kable i przewody o wartości 243 mln USD.

Jednakże eksport ten był realizowany w blisko 70% w grupach o najniższym stopniu przetworzenia – w przewodach gołych. Strukturę eksportu w układzie podstawowych grup asortymentowych oraz wg producentów dla 1980 i 1985 roku przedstawia tabela 3.18. Dla porównania w tabeli 3.19 przedstawiono strukturę importu.

Łącznie, w latach 1981–1985, wyeksportowały zakłady kablowe towary o wartości w złotych polskich – 40 399 mln zł, z tego do krajów I obszaru płatniczego – 4 710 mln zł i do II obszaru płatniczego – 55 476 mln zł. Najwyższą wartość eksportu do II obszaru płatniczego osiągnęła Fabryka Kabli Załom – 13 518 mln zł, następnie Krakowska Fabryka Kabli i Maszyn Kablowych – 9 192 mln zł. Kolejne miejsca zajęły: Bydgoska Fabryka Kabli – 3 801 mln zł, Fabryka Przewodów Energetycznych w Będzinie – 3 646 mln zł oraz Fabryka Kabli Ożarów – 3 531 mln zł.

Eksport przemysłu kablowego do II obszaru płatniczego był w latach 1981–1985 około 3-krotnie wyższy od wartości zrealizowanego z tego kierunku importu.

Najwyższe wydatki w latach 1981–1985 poniosła zatem gospodarka polska na import wyrobów wymienionych w tabeli 3.20.

TABELA 3.18 Struktura eksportu w podstawowych grupach asortymentowych

		1980	1985	1981-1985
Przewody gołe	tony	17 278	30 683	95 276
	tys. USD	34 135	45 894	167 816
z tego: KFK	tony	3 125	9 348	27 320
	tys. USD	6 640	15 973	46 256
BFK	tony	278	1 830	6 030
	tys. USD	2 520	3 093	12 506
FKO	tony	340	1 144	2 330
	tys. USD	775	1 952	4 360
FPE	tony	3 481	6 398	15 273
	tys. USD	5 130	7 766	25 262
ŚFK	tony	1 087	1 358	4 014
	tys. USD	2 280	1 986	7 539
ELPENA	tony	145	200	260
	tys. USD	280	448	603
FK Załom	tony	7 822	10 405	40 049
	tys. USD	16 450	15 636	71 290
Przewody nawojowe	tony	1 878	750	4 200
	tys. USD	4 775	1 554	8 755
z tego: KFK	tony	29	5	51
	tys. USD	90	10	106
ŚFK	tony	715	57	964
	tys. USD	1 830	109	2 256
ELPENA	tony	323	172	844
	tys. USD	780	532	2 119
FK Załom	tony	811	516	2 341
	tys. USD	2 075	903	4 274
Przewody do układania na stałe	km	91 013	196 681	259 179
	tys. USD	5 033	8 719	12 973
z tego: BFK	km	2 485	2 049	3 790
	tys. USD	120	1 808	3 021
FKO	km	1 677	8 896	12 217
	tys. USD	98	724	917
ŚFK	km	-	1200	1 209
	tys. USD	-	71	72
FK Załom	km	86 851	184 536	241 963
	tys. USD	4 815	6 116	8 963
Przewody do odbiorników ruchomych	km	1 849	1 471	2 640
	tys. USD	680	97	515

cd. tab. 3.18

		1980	1985	1981–1985
z tego: KFK	km	54	–	35
	tys.USD	450	–	211
BFK	km	96	21	57
	tys.USD	150	41	101
FKO	km	–	–	998
	tys.USD	–	–	142
ŚFK	km	1 699	1 450	1 550
	tys.USD	80	56	61
Kable elektroenergetyczne	km	2 829	3 007	11 814
	tys.USD	13 750	5 317	34 331
z tego: KFK	km	871	700	2 519
	tys.USD	3 840	1 996	10 698
BFK	km	1 670	865	3 669
	tys.USD	5 500	1 338	10 304
FKO	km	288	85	6 814
	tys.USD	4 410	613	6 850
FK Załom	km	–	1 357	4 812
	tys.USD	–	1 370	6 479
Kable sygnalizacyjne	km	324	7 787	11 892
	tys.USD	600	2 546	5 516
z tego: KFK	km	324	7 787	10 943
	tys.USD	600	2 546	4 697
BFK	km	–	–	404
	tys.USD	–	–	419
FK Załom	km	–	–	545
	tys.USD	–	–	400
Kable telekomunikacyjne	km	1 589	3 268	5 611
	tys.USD	3 922	3 916	11 995
z tego: FKO	km	1 589	3 268	5 607
	tys.USD	3 922	3 916	11 989

Wskazywało to dość jednoznacznie na kierunki przedsięwzięć inwestycyjnych antyimportowych, gdyż technicznie do wyeliminowania kosztownego importu były kablownie przygotowane. Brak było jednak dostatecznych środków finansowych na działalność inwestycyjną a przede wszystkim na import koniecznego wyposażenia technologicznego. Przemysł kablowy, który w latach 1981–1985 wyeksportował wyroby za 243 mln USD – bezpośrednio ani jednego dolara z uzyskanych wpływów nie mógł przeznaczyć na inwestycje własne.

TABELA 3.19 Struktura importu w podstawowych grupach asortymentowych

(w mln USD)	1980	1981	1982	1983	1984	1985
Import kabli i przewodów ogółem	27,11	11,27	9,00	14,84	21,72	27,87
w tym:						
– przewody gołe	0,61	0,18	0,17	0,14	0,27	1,31
– przewody nawojowe	5,01	1,80	1,32	1,51	2,20	3,07
– przewody do układania na stałe	0,32	0,35	0,12	0,21	0,28	0,29
– przewody do odbiorników ruchomych i przenośnych	7,41	6,21	6,18	8,20	4,27	7,44
– przewody słaboprądowe	1,82	0,80	1,21	1,26	0,69	1,02
– kable energetyczne	11,94	1,93	–	2,73	13,86	13,55
– kable sygnalizacyjne	–	–	–	–	0,15	0,92
– kable telefoniczne	–	–	–	–	–	0,27
– kable okrętowe	–	–	–	0,77	0,0	0,77

TABELA 3.20 Wydatki importowe w latach 1981–1985

Przewody elektroenergetyczne do odbiorników ruchomych i przenośnych (głównie w grupie przewodów górniczych w gumie)	32,30 mln USD
Kable elektroenergetyczne	32,07 mln USD
Przewody nawojowe	9,90 mln USD
Przewody telekomunikacyjne	5,00 mln USD

Tymczasem stan majątku produkcyjnego przemysłu kablowego ulegał stale pogorszeniu. Majątek trwały ośmiu przedsiębiorstw przemysłu kablowego, zgrupowanych w Zrzeszeniu Przedsiębiorstw Przemysłu Kablowego, wg stanu na koniec 1985 roku wyceniony był wg wartości początkowej brutto na 31,1 mld zł, z czego 29,7 mld zł stanowił majątek przemysłowy, w tym maszyn i urządzeń – 16,7 mld zł (w cenach bieżących).

Majątek ten był w znacznym stopniu wyeksploatowany: stopień umorzenia (dekapitalizacji) maszyn i urządzeń osiągnął średnio w branży poziom wręcz straszający – 71,4% w porównaniu z 52,3% w roku 1980.

Tak więc lata 1981–1985 nie tylko zahamowały rozwój polskiego przemysłu kablowego, ale przyniosły poważny regres jego mocy wytwórczych z ekonomicznego i – co najważniejsze – technicznego punktu widzenia.

Podobnie jak w odniesieniu do innych wskaźników, także stopień dekapitalizacji majątku produkcyjnego rozłożył się wśród poszczególnych kablowni nierównomiernie. W 1985 roku najbardziej wyeksploatowanym wyposażeniem technologicznym dysponowały:

- Bydgoska Fabryka Kabli (82,6% umorzenia),
- Fabryka Kabli Ożarów (77,3% umorzenia),
- Krakowska Fabryka Kabli i Maszyn Kablowych (71,9% umorzenia),